

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobkyň: a) T. H., b) nezl. D. H.,** zastoupena žalobkyní ad a) jako zákonnou zástupkyní, právně zastoupených JUDr. Ladislavem Čočkem, advokátem, se sídlem Sokolská 622, Zlín, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 4. 2004, č. j. 59 Az 298/2003 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému advokátu JUDr. Ladislavu Čočkovi, se sídlem Sokolská 622, Zlín, **se přiznává** odměna za zastupování žalobkyň v řízení o kasační stížnosti ve výši 1750 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 12. 2003, č. j. OAM - 6274/VL - 10 - 17 - 2003, byla žádost o azyl žalobkyň (dále jen „stěžovatelky“) zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelka se ve své vlasti obávala neznámých soukromých osob, které ji a zejména jejího manžela vydíraly a požadovaly vysoké finanční částky. Ona sama se domnívá, že se jednalo o mafiány. Manžel se s žádostí o pomoc

obrátil ústně na okrskového policistu, který mu nepomohl. Žalovaný tak po zhodnocení stěžovatelčiných výpovědí dospěl k závěru, že ona sama neuvádí žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohly být ona sama nebo její nezletilá dcera ve své vlasti vystaveny pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka jménem svým i své nezletilé dcery v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. V ní uvedla, že žalovaný v předcházejícím řízení nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nezabýval se všemi rozhodnými skutečnostmi a tudíž se jejich žádostí o azyl nezabýval odpovědně a svědomitě. Dále měla za to, že v jejich případě nebyly dány důvody pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, ale naopak byly splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 téhož zákona.

Rozsudkem krajského soudu blíže označeným v záhlaví byla stěžovatelčina žaloba zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že skutková zjištění, z nichž vycházelo rozhodnutí žalovaného, byla dostatečná a závěry vyjádřené v napadeném rozhodnutí jsou v souladu se zákonem. Žalovaný měl dostatečné podklady pro posouzení důvodnosti žádosti žalobkyň, přičemž z hlediska výkladu ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) v souvislosti s ustanovením § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožnil s názorem žalovaného, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit, že by mohla být ona sama nebo její nezletilá dcera vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. V průběhu celého řízení ani netvrdila, že v zemi původu byla pronásledována za uplatňování politických práv a svobod. Stěžovatelkou uváděné důvody tak dle názoru soudu nelze podřadit pod zákonné důvody pro udělení azylu. Rozsudek byl stěžovatelkám doručen dne 28. 5. 2004 a ty jej napadly kasační stížností dne 9. 6. 2004.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatelky domáhají zrušení rozsudku krajského soudu, zároveň požadují přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Výslovně uplatňují kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelky jsou přesvědčeny, že soud nesprávně posoudil důvody jejich žádosti o azyl, když jejich žádost neshledal důvodnou, neboť neuvedly skutečnosti svědčící o tom, že by mohly být vystaveny pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, protože o udělení azylu žádají kvůli potížím s příslušníky ukrajinské mafie, tedy soukromými osobami. Soud nezohlednil, že stěžovatelčin manžel, jako zaměstnanec baru, se dostával do styku s korupcí mezi mafií, prokurátory, soudci a policií. S ohledem na nedostatečnou ochranu svých práv ze strany ukrajinských úřadů mají odůvodněnou obavu, že navrácením zpět na Ukrajinu jim hrozí újma. Stěžovatelky jsou dále přesvědčeny, že krajský soud neposoudil jejich žádost o azyl ve smyslu doporučení UNHCR v oblasti poskytování mezinárodní ochrany, podle něhož je obavu z pronásledování a samotný pojem pronásledování nutno posuzovat individuálně - tedy ze subjektivního hlediska. Poukázaly též na možnost posouzení pronásledování na kumulativním základě a rovněž na skutečnost, že pronásledování může vycházet od některých složek obyvatelstva, které nerespektují zákony dané země, pokud jejich jednání úřady vědomě tolerují nebo odmítají, či nejsou schopné zajistit proti nim účinnou ochranu. Stěžovatelky se tedy domnívají, že v jejich případě došlo k nesprávnému posouzení podmínek § 12, § 16 a § 91 zákona o azylu.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní

podání a výpovědi stěžovatelky učiněné ve správním řízení. Z výše uvedených důvodů navrhuje žalovaný zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka i její nezletilá dcera byly účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatelky jsou zastoupeny advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatelky namítají kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., a kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelčino tvrzení, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu, lze podřadit pod důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Nejvyšší správní soud proto přezkoumal závěry krajského soudu ohledně posouzení skutečnosti, zda byla žádost stěžovatelek zamítnuta jako zjevně nedůvodná správně a v souladu se zákonem. Podle § 16 odst. 1 písm. g) bude žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná, pokud žadatel neuvádí žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohl být ve své vlasti vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu (tj. z důvodů jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů). Pronásledováním je přitom ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelčina původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Potíže, jimž se stěžovatelka vycestováním z vlasti vyhýbá, tj. potíže se soukromými osobami, jež sama označuje za mafii, a které jí a zejména jejího manžela vydíraly, nejsou okolnostmi svědčícími o tom, že by mohla být ve své vlasti pronásledována ve smyslu zákona o azylu a nejsou ani jevem státní mocí přímo vyvolaným, tajně podporovaným, státními orgány vědomě trpěným či státní mocí záměrně nedostatečně potlačovaným. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nejsou potíže se soukromými osobami (tzv. mafií) v domovském státě důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Ze stěžovatelčiných vyjádření učiněných v průběhu řízení před žalovaným nevyplynuly skutečnosti, podle nichž by se v jejím případě jednalo o byť i jen náznak potíží majících svůj původ v azylově relevantních důvodech, nelze proto konstatovat, že by takový závěr krajského soudu byl nepodložený. Správní orgán rovněž nebyl povinen rozhodnout o překážce vycestování, jestliže žádost o azyl byla zamítnuta podle § 16 zákona o azylu. Pouze v případě neudělení azylu v režimu § 12, § 13 a § 14 téhož zákona je ve smyslu § 28 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, obligatorní částí rozhodnutí konstatování, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování. Nejvyšší správní soud proto pochybení krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) neshledal.

Stěžovatelčiny námitky ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělila sama stěžovatelka. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Žalovaný musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatelek postupoval, přičemž ze spisu není patrno, a stěžovatelka to ani netvrdí, že by byla jakýmkoliv způsobem v průběhu řízení o udělení azylu omezována při sdělení důvodů azylu, jež sama jménem svým i své nezletilé dcery uplatňovala. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující. Krajský soud proto nepochybil, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Nejvyšší správní soud tedy důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna právního zástupce stěžovatelek, který jim byl ustanoven k jejich žádosti usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 9. 8. 2004, č. j. 59 Az 298/2003 - 70, byla stanovena za jeden úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti dvou klientů na základě § 12 odst. 4, § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 1000 Kč (snížených o 20 %) za každou zastupovanou osobu. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu taktéž za jeden úkon právní služby ve výši po 75 Kč, celkem tedy 1750 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu